

Sygn. akt III KK 424/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Grubba (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Ryński

SSA del. do SN Stanisław Stankiewicz

Protokolant Łukasz Biernacki

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Małgorzaty Wilkosz-Śliwa
w sprawie D. R.

skazanego z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1, 2 i 3 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 28 maja 2015 r.,

kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich - na korzyść
od wyroku Sądu Okręgowego w G.

z dnia 13 listopada 2013 r., zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w G.

z dnia 12 grudnia 2012 r.,

**uchyła zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego
rozpoznania Sądowi Okręgowemu w G. do postępowania
odwoławczego.**

UZASADNIENIE

D. R. stanął pod zarzutem popełnienia tego, że:

1– dnia 11 stycznia 1996 roku w G., działając wspólnie i w porozumieniu z inną ustaloną osobą, której sprawę wyłączono do odrębnego rozpoznania, po uprzednim użyciu przemocy wobec E. B. poprzez bicie pięściami po tułowi i głowie, wskutek czego pokrzywdzony doznał stłuczenia powłok całego ciała, w tym głowy, twarzy i klatki piersiowej oraz rany grzbietu nosa i lewej ręki, które to obrażenia spowodowały naruszenie czynności narządów ciała (narządu ruchu) na czas przekraczający 7 dni, zabrał w celu przywłaszczenia przedmioty osobiste o wartości 550 zł., pieniądze w kwocie 1500 zł. oraz dowód osobisty na szkodę E. B.;

t.j. czynu z art. 280§1 k.k. w zb. z art. 275§1 k.k. w zb. z art. 157§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k.

2 – dnia 11 stycznia 1996 r. w G., działając wspólnie i w porozumieniu z inną ustaloną osobą, której sprawę wyłączono do odrębnego rozpoznania, pozbawił wolności E. B. w sposób wiążący się ze szczególnym udręczeniem, polegającym na biciu, grożeniu pozbawieniem życia, zmuszaniu do całowania po butach, wchodzenia pod stół i szczekania;

t.j. czynu z art. 189§2 k.k.

Wyrokiem z dnia 12 grudnia 2012 r. Sąd Rejonowy w G. za czyn opisany w pkt pierwszym skazał go na karę 2 lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 250 stawek dziennych po 20 zł. każda, zaś za drugi z zarzuconych czynów przy zastosowaniu art. 4§1 k.k. na podstawie art. 165§2 d. k.k. skazał go na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. W oparciu o art. 85 k.k. i 86 § 1 k.k. Sąd połączył orzeczone wobec oskarżonego jednostkowe kary pozbawienia wolności i wymierzył mu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności i powołując się na art. 69§1 i 2 k.k. w zw. z art. 70§1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawiesił tytułem próby na okres 5 lat.

Apelacje od tego wyroku wywiedli oskarżony, jego obrońca i oskarżyciel posiłkowy.

Obrońca zaskarżając wyrok w całości, na podstawie art. 439§1 pkt 9 k.p.k. zarzucił jego wydanie, pomimo braku wymaganego zezwolenia na ściganie, a mianowicie zgody sądu norweskiego na pociągnięcie oskarżonego D. R. do

odpowiedzialności karnej za inne czynny niż stanowiące podstawę wniosku o przekazanie

Podnosząc ten zarzut wniósł o uchylenie wyroku i umorzenie postępowania, na podstawie art. 17§1 pkt 10 k.p.k. za względu na brak zezwolenia na ściganie.

Sąd Okręgowy w G. wyrokiem z dnia 13 listopada 2013r. zmienił zaskarżony wyrok w odniesieniu do pierwszego z przypisanych czynów odmiennie ustalając wartość zabranych pieniędzy (na 1230 zł).

W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymano w mocy.

Obecnie, kasację od tego wyroku wywiódł Rzecznik Praw Obywatelskich podnosząc w niej zarzut:

- rażącego naruszenia prawa procesowego, tj. art. 433§1 k.p.k. w zw. z art. 439§1 pkt 9 k.p.k., polegającego na tym, że Sąd II instancji rozpoznając apelację obrońcy, zaskarżającą wyrok w całości, nie wyszedł poza podniesione w niej zarzuty i utrzymał w mocy wyrok, który zapadł z obrazą art. 596 k.p.k., polegającą na skazaniu D. R. za inne przestępstwa popełnione przed dniem wydania niż te, w związku z którymi oskarżony ten został przez władze Norwegii przekazany do Polski, co skutkowało wystąpieniem negatywnej przesłanki procesowej w rozumieniu art. 17§1 pkt 11 k.p.k., tj. innej okoliczności wyłączającej ściganie, stanowiącej bezzwzględną przyczynę odwoławczą.

Wskazując na powyższe Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zrzut postawiony w kasacji Rzecznika Praw Obywatelskich należy uznać za zasadny.

Jak wynika z akt sprawy, postanowieniem z dnia 27 listopada 2007r. Sąd Okręgowy w G. wydał europejski nakaz aresztowania wobec podejrzanego D. R., w którym wskazał, że jest on ścigany za popełnienie trzech czynów:

- z dnia 30 sierpnia 1995r, zakwalifikowanego z art. 208 k.k. w zw. z art. 203§2 k.k. w zw. z art. 10§2 k.k.,

- popełnionego w okresie od 30 sierpnia 1995r. do 6 listopada 1995r. zakwalifikowanego z art. 265§1 k.k.,

- z dnia 6 listopada 1995r. zakwalifikowanego z art. 11§1 k.k. w zw. z art. 199§1 k.k. (k.1347 – 1348).

Następnie w dniu 29 lipca 2008r. Sąd Okręgowy wystąpił z wnioskiem do Ministra Sprawiedliwości o wydanie oskarżonego D. R. przebywającego wówczas w Królestwie Norwegii celem przeprowadzenia postępowania sądowego o te same czyny, co wymienione w ENA (k. 1350 – 1357).

Jak wynika z pisma Prokuratury Okręgowej z dnia 15 marca 2012r. nie występowała ona i nie planuje wystąpienia z wnioskiem o wyrażenie zgody na rozszerzenie ścigania skazanego (k.1370, podobnie k. 1375).

Treść natomiast notatki urzędowej z dnia 25 maja 2010r. wskazuje, że D. R. został zatrzymany w Norwegii do Europejskiego Nakazu Aresztowania, ale wydany został on na podstawie przepisów o ekstradycji (k. 1373).

W końcu zaś zauważyć należy treść pisma z dnia 14.04.2010r. nadesłanego, przez władze Królestwa Norwegii, a dołączonego przez Rzecznika Praw Obywatelskich do niniejszej kasacji, z którego wynika, że D. R. wydany został Polsce w związku z wnioskiem o jego ekstradycję (k. 10 i 28-29).

Sąd Najwyższy miał na względzie i to, że jak wynika z uzasadnienia postanowienia o uchyleniu tymczasowego aresztowania z dnia 4 października 2011r. (k.1367 – 1368) D. R. złożył oświadczenie w trybie art. 14 ust.1 pkt a Europejskiej Konwencji o Ekstradycji z dnia 13 grudnia 1957r (Dz. U. z 1994r., Nr 70, poz. 307), ale nie został spełniony drugi warunek z tego przepisu skutkujący odstąpieniem od zasady specjalności – nie uzyskano zgody Norwegii (państwa wydającego) na pociągnięcie do odpowiedzialności za inne przestępstwa, na co wskazano już powyżej.

W tej sytuacji, skoro skazany został wydany z Królestwa Norwegii na podstawie wniosku o ekstradycję, który nie obejmował przestępstw z art. 189§2 k.k. i 280§1 k.k., za które skazano go w niniejszej sprawie, a strona polska nie zwracała się o rozszerzenie zakresu wydania, stwierdzić należy, że w zarzut podniesiony w kasacji jest zasadny. Rzeczywiście bowiem wyroki obu Sądów orzekających w sprawie zostały wydane pomimo istnienia ujemnej przesłanki procesowej, a więc

zgody Królestwa Norwegii na pociągnięcie wydawanego do odpowiedzialności karnej, za czyny, których popełnienie mu przypisano. Doszło w ten sposób do naruszenia zasady specjalności wyrażonej w art. 596 k.p.k. Stwierdzić zatem należy zaistnienie bezwzględnej przesłanki odwoławczej z art. 439§1 pkt 9 k.p.k.

Słuszny jest również wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich o uchylenie jedynie wyroku Sądu Odwoławczego, skoro wada, którą dotknięte jest orzeczenie tego Sądu, co prawda ma charakter bezwzględnej przesłanki odwoławczej, ale jednocześnie ma charakter usuwalny.

Przed ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd Okręgowy zatem przede wszystkim powinien uzyskać stosowne zezwolenie na pociągnięcie D. R. do odpowiedzialności karnej za zarzucone mu w niniejszej sprawie czyny.

Kierując się przedstawionymi względami Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.